

ØK59 Forundersøgelse til skovrejsning

Baggrund

Til forhandlinger om Budget 2024 er der bestilt et budgetnotat om at kortlægge og udfolde de konkrete muligheder for skovrejsning inden for gældende lovgivning både i og udenfor kommunen, herunder afdække arealer, hvor skovrejsning reelt vil være muligt.

Økonomiforvaltningen har i foråret 2023 i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen kortlagt mulighederne for at anvende skovrejsning som værktøj til at reducere Københavns klimaaftryk. Der er ikke hjemmel til skovrejsning udenfor kommunen ud over til rekreative formål i nærområdet til København (bynær skov) eller i nærhed til kommunens egne institutioner, hvis det tjener et formål knyttet til institutionen. Denne vurdering følger af det kommunalretlige lokalitetsprincip, jf. praksis fra Ankestyrelsen via kommunaltilsynet. Det vurderes derudover, at Københavns Kommune ikke har hjemmel til at oprette selskaber, hvis primære formål er at udføre skovrejsning med det formål at opfange og lagre CO₂ udenfor kommunegrænsen, hverken i Danmark eller udenfor landets grænser.

Indhold

Med budgetnotatet søges der om finansiering til en forundersøgelse, som skal afdække konkrete muligheder, herunder omkostninger og potentialer, for:

- 1) at rejse skov inden for kommunegrænsen
- 2) at rejse skov ved kommunens institutioner udenfor kommunegrænsen
- 3) at rejse skov i nærområdet til København
- 4) at intensivere dialogen med selskaber ejet af Københavns Kommune om anvendelsen af skovrejsningen som del af deres virke, fx i forbindelse med vandindvinding.

Der vil blive udarbejdet en samlet rapport, som for hver af de fire modeller afrapporterer forundersøgelsens resultater. Forundersøgelsen skal afdække mulige arealer, hvor det er juridisk og praktisk muligt at rejse skov, en vurdering af de samlede omkostninger til rejsning og drift af skoven samt den forventede CO₂-reduktion for de tre første modeller.

Som led i forundersøgelsen afdækkes også eventuelle øvrige konkrete muligheder for at fremme skovrejsning inden for gældende lovgivning, herunder dialog med de kommunale selskaber om øget skovrejsning i forbindelse med forsyningsinteresser.

Hvis det vurderes nødvendigt, vil Københavns Kommune anmode Ankestyrelsen om en tilsynsudtalelse vedrørende køb af ejendomme udenfor kommunen med det formål at bedrive skovdrift med henblik på at opfange og lagre CO₂ for at sikre, at kommunen har den tilstrækkelige lovhjemmel til skovrejsning i nærområdet til København mv.

Forundersøgelsen forankres i og gennemføres af Økonomiforvaltningen med tæt inddragelse af Teknik- og Miljøforvaltningen samt øvrige relevante forvaltninger. Herudover forventes der at være behov for konsulentbistand til opgaver relateret til screening af eksisterende ejendomme og eventuelt praktisk besigtigelse af arealer og lignende.

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	
Bevillingsudløb	
Henvist sag	
Bestilt af politisk parti	X
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Det er Økonomiforvaltningens vurdering, at der er et yderst begrænset potentiale for omkostningseffektiv skovrejsning indenfor kommunegrænsen.

Der vurderes samtidig at være et begrænset potentiale for øget skovrejsning af et væsentligt omfang i forbindelse med kommunens egne institutioner udenfor kommunegrænsen (udflytterbørnehaver mm.), da ejendommene tjener et andet primært formål knyttet til institutionen.

Det største potentiale for skovrejsningen indenfor gældende lovgivning forventes i omegnen til Københavns Kommune (Region Hovedstaden), omend denne løsning også forventes at medføre betydelige udgifter til køb af arealer samt til anlæg og drift af skovarealet. Dertil kommer, at skovrejsning udenfor kommunegrænsen kræver tilladelse fra den kommune, som arealet er beliggende i. Der kan således kun rejses skov på arealer, der er udpeget til skovrejsning i den pågældende kommunes kommunerammeplan. Skovrejsning udenfor kommunegrænsen vil derfor kræve en betydelig koordinering med den pågældende kommune.

Potentialet for betydelige CO₂-reduktioner i forbindelse med øget skovrejsning af selskaber ejet af Københavns Kommune vurderes umiddelbart begrænset, da selskaberne skal varetage andre primære interesser, for eksempel vandindvinding. Selskaberne skal under hensyntagen til deres økonomiske rammer effektivt tilvejebringe ydelser til borgerne. Skovrejsning kan for eksempel medvirke til at beskytte grundvandet, men der er også andre tiltag, som kan sikre en tilstrækkelig adgang til rent grundvand.

Økonomi

Tabel 1. Oversigt over ønskets aktiviteter på service

1.000 kr., 2024 p/l	Styrings- område	2024	2025	2026	2027	I alt
Forundersøgelse til skovrejsning	service	1.100	0	0	0	1.100
Udgifter i alt (netto)		1.100	0	0	0	1.100

Klimapåvirkning

Forundersøgelsen har ikke til formål at estimere en effekt på udledningen af drivhusgasser i Københavns Kommune, men undersøgelsen er en forudsætning for en eventuel fremtidig reduktion som følge af kommunal skovrejsning.

Ny skovrejsning (fx konvertering af landbrugsjord til skov) bidrager i gennemsnit med et CO₂-optag i størrelsesordenen 10 tons CO₂/ha/år.

I Københavns Kommunes Klimaplan 2025 var et delmål, at forbrændingsanlægget ARC skulle udstyres med et CCS-anlæg til at indfange ca. 390.000 tons CO₂ årligt fra 2025. Omregnes den årlige forventede effekt fra CCS-anlægget til skovrejsning, vil dette initiativ alene svare til, at der opføres ca. 39.000 ha skov for at opnå den samme CO₂-effekt. Det svarer til ca. Faxe Kommunes areal på 405 km².

Økonomiforvaltningen har tidligere vurderet, at investeringsomkostningerne ved indkøb af for eksempel 40.000 ha vurderes at være på ca. 1,3 mia. kr. til beplantning og ca. 6 mia. kr. til køb af landbrugsjord ved en pris på ca. 150.000 kr. pr. ha (gennemsnitspris for landbrugsjord i Region Hovedstaden og Region Sjælland, 2019-priser).

På grund af omkostningerne og de begrænsninger, som gældende lovgivning sætter for opkøb af jord til skovrejsning udenfor kommunegrænsen, kan Københavns Kommune forventeligt ikke igangsætte omkostningseffektive skovrejsningsprojekter i stor skala, hvorfor de samlede klimaeffekter af skovrejsning forventes at være begrænsede.

Dog kan der være andre positive effekter af skovrejsning, herunder styrket biodiversitet og rekreative gevinster for skovens brugere.

Forslag til aftaletekst

Parterne er enige om, at der fra primo 2024 bevilges midler til forundersøgelse af skovrejsning i og udenfor Københavns Kommune.

Der afsættes:
1,1 mio. kr. på service i 2024 til Økonomiforvaltningen til forundersøgelse af skovrejsning i og udenfor Københavns Kommune.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter til service

1.000 kr., 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ udgift	2024	2025	2026	2027	I alt
Forundersøgelse til skovrejsning	ØU	1118 – ØKF, service	U	1.100	0	0	0	1.100
Serviceudgifter i alt				1.100	0	0	0	1.100